

This Programme is funded by
the European Union

IPA DRAM

DISASTER RISK ASSESSMENT AND MAPPING
IN THE WESTERN BALKANS AND TURKEY

IPA DRAM - KOSOVA

ECJE SFIDUESE, SHOQËRUAR ME ARRITJE!

AME
Ajencia Menaxhimit Emergjent

Swedish Civil
Contingencies
Agency

ADMINISTRATION

FOR CIVIL PROTECTION
AND DISASTER RELIEF

Fjala e Drejtori të Përgjithshëm të AME-s

E ndëruar audience.

Në përmbylljen të programit IPA DRAM Agjencia e Menaxhimit Emergjent shpreh falënderim dhe mirënjojje angazhimit me përkushtim të ekspertëve vendor brenda grupit të punës, njëherë falënderim dhe mirënjojje shteteve dhe institucioneve brenda konsorciumit te programit IPA DRAM i mbështetur nga Komisioni Evropian Mekanizmi i Mbrojtjes Civile. Rrugëtimi i përbashkët tre vjeçare ishte proces sfidues por inkurajues në arritjen e objektivave, ku jo rrallë here institucioni që barti përgjegjësinë primare nga shteti partner vihej në detyra dhe kërkesa substanciale të cilat kërkonin zgjidhje, ndërsa kapaciteti vendor sfidohej në ofrimin e opsiioneve. Prandaj, ofrimi i ndihmës dhe ekspertizës me mbështetje nga programi rezultoi se ishte tejet i nevojshëm, ndërsa këmbimi rajonal dhe njohja për afër me mandatin dhe kapacitetin e vendeve partnere ishte vlerë e shtuar në program.

Besoj se objektivat e programit edhe pse me sfida të theksuara, u arriten me udhëzim ndihmë dhe përkrahje të programit IPA DRAM, ku nevojat për përshtatje në raport me nevojat e vendeve që fushën e misionit ta përbushin me përgjegjësi karshi qytetarëve të vendit dhe rajonit. Rrugëtimi i përmbyllur në këtë program, nuk është edhe fundi i procesit në fushat të cilat janë trajtuar në këtë periudhë. Prandaj, ecja ne arritjen dhe profilizimin e objektivave vendore vazhdon deri në përafshimin e plotë me normat dhe standarde pranuara ndërkombëtare nga kjo fushë. Me siguri produktet e programit do të na ndihmojnë edhe në të ardhmen për identifikimin dhe vlerësimin e rreziqeve dhe kërcenimeve, po ashtu do të jen tregues i mirë se nga duhet drejtar zhvillimin e fushës së Menaxhimit Emergjent në mënyrë që të reflektojmë qëndrueshmëri dhe besueshmëri para qytetarëve të vendit dhe sfidave rajonale.

Me respekt,
Fadil KODRA

IPA DRAM -Kosova, Ecje sfiduese, shoqëruar me arritje.

Revistë e veçantë !

❖ Audiencia e brendshme vendore , Institucionet pjesëmarrës dhe te ndërlidhura me produktet e Programit te niveli National dhe Lokal.

❖ Prezantimi i rrugëtimit ;nga inicimi i programit ,pajtueshmëria për pjesëmarrje, vijueshmëria dhe përfaqësimi me ekspertizë në punëtorit tematike dhe konferencat e komitetit drejtues të programit.

Vija kohore e zhvillimeve dhe disa prej aktiviteti brenda programit IPA DRAM -pjesëmarrja multi disiplinare

NO/ AKT	Brenda vendit		Jashtë vendit	
	PUNËTORI INTEGRALE brenda Institucionit AME	PUNËTORI TEMATIKE nderinstitucio nale	KOMITETI DREJTUES	PUNËTORI TEMATIKE Rajonale
1.	VRr FN dhe FT ,RHF,ERRA -Hartimi i Rrezikut	VRr FN dhe FT . Prishtinë, Kosovë		
2	Mbledhja dhe sistemi i te dhënavët e humbjet ne fatkeqësi DLD	Rregulllore Metodologji VRrFN dhe FT, Prishtinë, Kosovë	Podgoricë, Mali i ZI 2017	
3.	ERRA , KRIJIMI I ATLLASIT ELEKTRONIK RAJONAL	DLD dhe Gjinore Prishtinë, Kosovë	Antali -Turqi , Qershori 2018	DLD dhe ERRA Qershori 2018
4.		Ljubljana Slovenia,2018	-	
5.		Romë -Itali,2019 Qershori 2019	DLD dhe ERRA Qershori 2019	
6.		Bruksel-Belgjikë, Nëntor 2019	ERRA DRAM Ankara Turqi, Nëntor 2019	

*Shpjegimi i shkurtesave :

VRr FN dhe FT (Vlerësimi i Rrezikut nga Fatkeqësitet Natrore dhe Fatkeqësitet Tjera RHF (Regjistrimi i Humbjeve nga Fatkeqësitet ose DLD)
ERRA (Atlasi Elektronik Rajonal i Rrezikut)
DRAM(Vlerësimi i Rrezikut dhe nga Fatkeqësitet dhe Hartëzimi)

❖ Kapaciteti vendor i vënë në veprim:

1.Themelimi i Grupit Punues Ndër Institucional, në tekstin e më tutjeshëm shkurtesa GPNI për Program IPA DRAM, me përfaqësim nga të gjitha institucionet relevante si: Agjencia e Menaxhimit Emergjent AME, Ministria e Bujqësisë Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural MBPZHR, Ministria e Mbrojtjes së Ambientit dhe Planifikimit Hapësinorë MMPH, Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës IHK, Agjencia e Pyjeve të Kosovës APK, Agjencia e Statistikave të Kosovës, Agjenica Kadastrale e Kosovës AKK, Instituti Kombëtarë i Shëndetit Publik Kosovë IKSHPK, Agjencia për Barazi Gjinore ABGJ, Agjencinë për Mbrojtje të Ambientit AMA, me Vendim të Drejtorit të Përgjithshëm të AME-s, të specifikuar mandatin, rolet dhe përgjegjësitë e grupit punues.

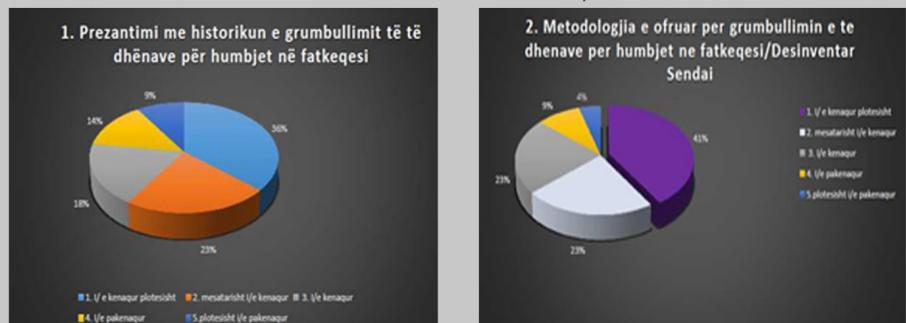
2. Plotësim ndryshimet në GPNI IPA DRAM, i rishikuar dhe plotësuar në Maj të viti 2018 .Vendimi për plotësim ndryshime ne grupin punues IPA DRAM Kosovë.

3. Grupi punues për çështjet tematike , për VRrFN dhe FT me seancat për rishikimin plotësim-ndryshimet në Rregulloren për Metodologjinë e Vlerësimit të Rrezikut nga FN dhe FT Nr.28/ 2012 në Nr. XXX 2020, si dhe integrimi i GPNI IPA DRAM në GPNI për Hartimin e Vlerësimit të Rrezikut nga FN dhe FT Nr. xxx 2020

Disa prerje mbi matjen e arritshmerisë përmes pyetësorit te zhvilluar me përfaqësuesit e drejtorive komunale për mbrojtje dhe shpëtim

Përshtypja me historikun e mbledhjes se te dhënavë per humbjet ne fatkeqësi!

Metodologjia e ofruar për grumbullimin e të dhënavëve per humbjet ne fatkeqësi /Desinventar Sendai

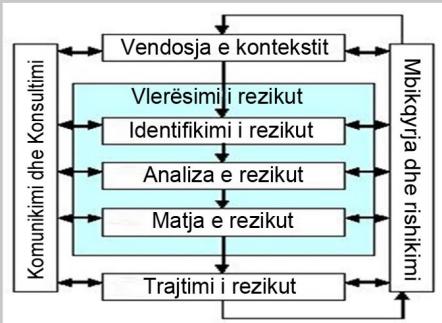

Rezultatet e matjes se opinionit nga niveli Komunal ne punëtorin e zhvilluar per DLD dhe qeshtjet gjinore ne strukturat e mbrojtjes civile, i zbatuar përmes pyetjet te radhitura si me larte !

❖ Shtrirja vendore e programit dhe efektet

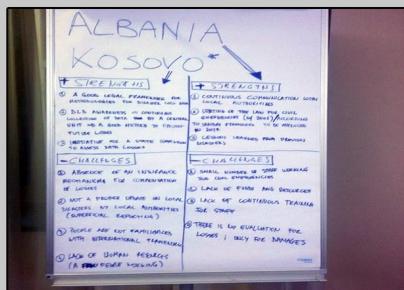
Angazhim gjithëpërfsirës institucional dhe shumëdimensional për arritje dhe hulumtim ne arritjen e objektivave te programit dhe impakti ne praktikat vendore .

Përfaqësimi i institucioneve relevante, botës akademike dhe kompanisë lokale në cilësinë e ekspertit GIS dhe IT për mbledhjen, përpunimi dhe publikimin e të dhënave në platformën e programitERRA IPA DRAM. Dimensionet e arritjeve gjate programit, si.psh.:

- ERRA Platforma Rajonale Elektronike e Rreziqeve
 - Rregullorja për Metodologjinë e Vlerësimit të rrezikun nga FN dhe FT në proces të aprovimit , hapat e përfunduar dhe harmonizimi me Udhëzesin teknik te BE-s , Normat dhe Standardet ndërkontinentare (SEVESO INSPIRE dhe ISO).

- DLD ose DESINVENTAR SENDAI, kalimi nga platforma Desinventar ne Desinventar SENDAI me plotësim te dhënavë ne periudhën 2015 -2019, zbrazëti e trashëguar nga përfundimi i programit me UNDP periudha e krijimit fillestar të platformës Desinventar.

Vlerësimi i riskut seizmik -
Avantazhet dhe sfidat
Puntoria rajonale në Podgoricë

- Ndërlidhja e botes akademike, sidomos ne aspektin e rrezikut Sizmik
dhe të rrëshqitjeve dhe vërvshimeve , njëra nga ato, punëtoria dhe prezantimi
ne Podgorice-Mali i Zi.

⌚ Arritjet dhe sfidat në programin IPA DRAM:

Këndvështrimi Grupit punues ndërinstitucional Kosove e radhitur përmes tekstit, fotove dhe rezultateve brenda njësive tematike ne punëtori dhe takimet komitet drejtues të programit.

Arritjet

- Angazhimi i eksperteve nga AME ne fusha specifike për hartimin dhe rishikimin e plotësim - ndryshimeve te Rregullores për Metodologjinë e V Rr nga FN dhe FT Nr.28/2012 në Draft-Rregullore 06 09 2019 . Procedimi ne Qeveri dhe aprovimi (e pritur të realizohet deri ne Mars 2020),

- Njohja për së afërmë e fushës së përgjegjësisë të institucioneve pjesë-marrëse në grupin punues, këmbimi i përvojave dhe njohurive dhe harmonizimi i qëndrimeve ndërlidhur me çështjet kryesore të programit IPA DRAM , shqyrtimi i mundësive për përmirësimë në komunikimin e ndërsjellë për arritjen e objektivave të përbashkëta,

ERRA - DLD puntori raionale - Romë, Ita

Puntoria rajonale – risku seizmik Podgoricë

- Trasimi i rrugës për rishikimin dhe hartimin e Vlerësimit të Rrezikut nga FN dhe FT në nivel vendi , e pritur Qershori i 2020.

- Plotësimi me personel të AME-s nga aspekti i synuar, Mbledhja te dhënave për humbjet nga fatkeqësítë si dhe analiza e trendëve te cilat përcaktojnë kahen e zhvillimit te politikave ne harmoni me normat dhe standarde te BE-s Mekanizmit te Mbrojtjes Civile dhe ato ndërkontaktore.

- Promovimi i fushës se misionit të AME-s dhe Institucioneve relevante në aspektin e Vlerësimit, Zvogëlimit, Hartezimit dhe Masave për Gatishmëri ne përballje me gjitha rreziqet nga Fatkeqësitetë referuar Kornizës SENDAI dhe akteve tjera ndërkontinentale. Ndërlidhja e botes akademike me eksper- tize ne analizën e rreziqeve specifike

- Identifikimi i zbrazëtive në rregullimin e qështjeve nga aspekti i trajtimit të rreziqeve dhe fatkeqësive , propozimet për plotësim ndryshime kualitative filluar nga Baza ligjore dhe mundësit aktuale për këmbimin e te dhënave brenda dhe jashtë vendit.

- Dokumenti draft i rishikuar dhe harmonizuar me udhëzuesin teknik të BE-s për Metodologjinë e Vlerësimit të Rrezikut nga Fatkeqësitetë Natyrore dhe Fatkeqësitetë tjera xxx 2019 ka kaluar fazat e rishikimit dhe eshte në procedur administrative për aprovim në Qeverin e Kosovës,

- Si rezultat i Dokumentit Rregullores për Metodologjin e Vlerësimit të Rrezikut nga FN dhe FT , do të filloj dhe përfundoj Vlerësimi i Rrezikut nga Fatkeqësitetë Natyrore dhe Fatkeqësitetë tjera ,i harmonizuar me direktivat e BE-s dhe Udhëzuesin Teknik,

- Plotësimi i Desinventar Sendai DLD ,ka filluar dhe përfunduar me regjistrimin e humbjeve nga fatkeqësitetë për periudhën 2015-2019 e cila ishte zbrazëti para fillimit të programit IPA DRAM,

- Mbledhja e të dhënave nga Institucioneve Vendore për Hartëzimin e Rrezikut përmes platformës së zhvilluar ERRA DRAM, si dhe publikimi i tyre edhe pse i shoqëruar me sfida të theksuara legjislative dhe pengesa tjera, eshte arritur të përbylljet me gjetjen e zgjidhjes së pranueshëm me përkrahje nga Kompania Vendore e kontraktuar nga programi IPA DRAM.

KONKLUZIONE DHE REKOMANDIME

Fillimi i programit IPA DRAM reflektoi me bindjen e pa kontestueshme se fushat e vendosura ne objektiva te programit qëndronin te duhura për institucionet e vendit ne aspektin dhe kontekstin e trajtimit. Pa përjashtim ,komponentët teknike filluar nga Metodologjia e Vlerësimit te Rrezikut nga fatkeqësitetë ,ndërlidhur me plotësimin e DESINVENTAR-it dhe popullimin e tij me te dhënat e munguara për periudhën 2015-2019 paraqiste benefit ndërsa migrimi i platformës nga DESINVENTAR ne DESINVENTAR SENDAI ishte përfitim i përafrimit me qëllimet e kornizës SENDAI dhe afirmimit vendor ne vlera te pranuara globale .Ndërsa ,krijimi i platformës elektronike te rreziqeve rajonale me Atlassin Elektronik te Reziqeve Rajonale ERRA, arrihej njohja dhe bashkëveprimi ne menaxhimin e integruar te rreziqeve dhe kërcënimeve ne rajon, përmes bashkëpunimit dhe koordinimit ne cilën do faze te shpërfaqjes se kërcënimeve dhe rreziqeve nga fatkeqësitetë natyrore dhe te shkaktuara nga njeriu.

Përfundimisht, GPNI IPA DRAM Kosove e konsideron te suksesshëm programin, me arritje specifike ne kohëzgjatjen e tij, sikur se identifikimin e boshllëqeve dhe puna qe duhet bere ne përbylljen e Metodologjisë se rishikuar dhe plotësuar me ndihmën e konsulentët nga programi IPA DRAM, si rezultat i Metodologjisë edhe Plotësim Ndryshimet ne Vlerësimin e Rrezikut ne nivel vendi Mars Qershori 2020.

REKOMANDIMET

Pas përmbylljes se programit IPA DRAM, Institucionet vendore niveli qendrore dhe lokal duhet te intensifikojnë veprimet ne akomodimin dhe përshtatjen e vlerësimit te rrezikut me metodologjinë e rishikuar për hartimin e vlerësimit te rrezikut nga fatkeqësitetë natyrore dhe te shkaktuara nga njeriu. Bazuar ne vlerësim te rrezikut , te nxirren dokumentet ,procedura dhe protokolle mbështetur ne juridikacionin e secilit nivel për menaxhimin e rreziqeve nga faza e parandalimit deri ne rimëkëmbje, dhe ato dokumente te i aplikojnë përmes trajtimit me trajnime dhe ushtrime ,nga te cilat veprime do dalin edhe plani i përmirësimeve dhe plotësimeve ,për te arritur qëllimet kryesore qe burojnë nga korniza SENDAI , te zvogëlohen humbjet dhe vuajtjet ne secilin skenar te mundshëm nga cila do fatkeqësi e pritshme ne te ardhmen.

IPA DRAM PR 3 dhe KD 4 Lubjanë 12-16/11/2018

ERRA - RWS Ankara

Dhe përfundim

Vazhdimësia e përpjekjeve nga kjo fushe nuk përfundon me përfundimin e programit IPA DRAM, përkundrazi, udhëhequr nga mësimet e mësuara dhe eksperiencat , ato sa duhet te rriten dhe intensifikohen me mbështetjen e pa rezerve nga bota akademike përmes ndërlidhjes se Universiteteve dhe Fakulteteve qe trajtojnë specifikat a planifikimit urban, rregullimit te territorit dhe kujdesin e mirëmbajtjen e ambientit jetësor për qytetaret e vendit.

Swedish Civil
Contingencies
Agency

ADMINISTRATION

FOR CIVIL PROTECTION
AND DISASTER RELIEF

IPA DRAM - KOSOVA

ECJE SFIDUESE, SHOQËRUAR ME ARRITJE!

AME
Agjencia Menaxhimit Emergjent

KONTAKTI

Adresa: Hajvali, Prishtinë, RKS
Tel/Mob: 112
Email: ame@rks-gov.net
Web: www.ame.rks-gov.net

Swedish Civil
Contingencies
Agency

ADMINISTRATION

FOR CIVIL PROTECTION
AND DISASTER RELIEF

